

Бащата, който ималъ горѣ-долѣ прѣдставление, до какво дередже би изпадналъ синътъ му, ако бжде изключенъ, писалъ Тошковичу все пакъ да бди надъ него, на проф. Григоровича — да му събере юздитѣ съ авторитета си, а на Христофора Петкова — да си „налѣга парцалитѣ“, да се „покорява“ на учителитѣ си, и да гледа да вземе „занаятъ на ржка“.

Свѣтитѣ и заплашванията дошли късно: Христофоръ Петковъ изчезналъ въ одескитѣ кржжоци, изъ които се чувствувалъ и по-свободенъ, и на мѣстото си. Птицата живѣе въ въздуха, рибата — въ водата, а Христофоръ Ботйовъ — изъ революционнитѣ гнѣзда.

Сношенията между България и Русия, т. е. между баща и синъ, се скѣсали. Още прѣди нѣколко мѣсеци, като прѣдчувствувалъ близката развръзка на отношенията, които се създали между него и гимназията, самъ Христофоръ Петковъ писалъ на баща си: „невъзможно е да се търпи и стои. Тукашнитѣ учители и наредби не сж човѣшки, но звѣрски. Трѣбва да бжде човѣкъ отъ камъкъ, та да може да изтърпи...“ Даскалъ Ботю „помирисалъ“ кждѣ ще избие клина, но свикналъ да гледа на доброто съ двѣ очи, посвѣтвалъ синътъ си да бжде благоразуменъ. „Азъ казахъ още прѣди нѣколко врѣме, какво ще произлѣзе. Що се отнася до Тошковича — той е едно мекере на властѣта, съ него не искамъ да имамъ никакво зимане — даване“. Съ тоя кратъкъ отговоръ, съдържанието на който е толкова категорично, се свършили сношенията между Калоферъ и Одеса. Бащата неще знае синътъ нито кждѣ е, нито що прави. Единъ неочакванъ день случаятъ ще му донесе въ Калоферъ съвършено прѣобразенъ по духъ и по възраст.

VI.

Около петъ или шесть мѣсеци, слѣдъ окончателния разривъ съ официалната наука и съ „българското